

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Mireia Ryšková

Autor/autorka práce: Martin Matyska
 Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
 Název práce: Antiteze z Horského kázání v Matoušově evangeliu
 (Mt 5,17-48)
 Vedoucí práce: Mireia Ryšková
 Rozsah práce: 77699 znaků, 47 stran

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐

Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☒	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Práce Martina Matysky se věnuje antitezím v rámci Horského kázání v Matoušově evangeliu. Autor sám prozrazuje, že se tématem zabývá i z osobních důvodů, resp. že osobní zkušenost a hledání odpovědi na otázku vztahu k nepřítelům mu byly podnětem ke studiu těchto antitezí. Autor z počátku konzultoval velmi pravidelně (byť pak většinu toho, co napsal, do práce nezařadil), pak práci z osobních důvodů přerušil. Nové konzultace už byly skutečně na poslední chvíli, takže už se nedalo příliš mnoho opravit. Podle mého názoru by si práce vyžadovala ještě nějaký čas. Spěch se na ní podepsal jak po stránce formální (jazykové, ortografické a práce se sekundární literaturou), tak obsahové.

Po stručném, nicméně dostatečném úvodu k Matoušovu evangeliu následuje úvod k Horskému kázání, jenž by si naopak zasloužil důkladnější zpracování. Zde by bylo především na místě se vyrovnat s otázkou Ježíšovy autority ve vztahu k Zákonu. Po tomto stručném úvodu se autor věnuje v relativně krátkých komentářích jednotlivým antitezím. Závěr je spíše osobním vyznáním než shrnutím dosažených výsledků.

Absolvent bakalářského studia není dostatečně vybaven k vlastní exegetické práci, je tedy na místě ocenit, že autor byl schopen pracovat s řeckým textem a komentáři (většinou českými, ale i s německým komentářem J. Gnily) a že se vůbec do takové práce pustil. Hlavním zdrojem informací o dobovém pozadí mu byla slovníková hesla, nejčastěji z Nového biblického slovníku a Léon-Dufourova Slovníku biblické teologie, a moje kniha Doba Ježíše Nazaretského. Vznikla tak vcelku přehledná informativní práce. Autor si ovšem neuvědomil, že slovníková hesla podávají velmi zhuštěné a často zjednodušené informace, které je třeba ověřit. Když už autor pracoval s řeckým textem, bylo by pěkné, kdyby byl sáhl po nějakém exegetickém slovníku, aby viděl nutnost diferencovat.

Struktura výkladu k antitezím není zcela logická - napřed by bylo na místě uvést poznámky k jednotlivým veršům a vysvětlení speciálních výrazů a pak teprve celkový význam antiteze. Obrácený postup zanechává v čtenáři dojem nedokončené práce.

K některým autorovým tvrzením je možné leccos namítat, protože jsou značně zjednodušená a místy si protirečí (např. v pojednání o saducejích přebírá autor názor, že to byli právě oni, kdo byli zodpovědni za Ježíšovu smrt, v závěru to však přičítá autor farizejům a zákoníkům (s. 41). Velké námítky mám ke způsobu autorova odkazování na sekundární literaturu.

Nepodezírám autora, že by si chtěl přivlastnit výroky jiných, ale odkazuje na ně nedostatečně a nesprávně. Často přebírá celé formulace bez jejich uvedení jako citací, čímž se mj. dostává do problému nedoložených tvrzení. Např. přebírá z Nového biblického slovníku doslova větu o desátcích, které "uložili Hasmoneovci, Herodovci a Římané" (s. 21), což je velmi nepřesná informace a těžko ji bude autor dokazovat. Takovýchto tvrzení je v práci bohužel povícero.

Na s. 37 se odvolává autor na D. Hagnera, ale bohužel se nedozvíme, na jakou jeho práci. Na s. 20 se dozvídáme, že od "babylonského zajetí se spravedlnost zužuje na almužny a dobročinnost", přičemž hned následuje pojednání o spravedlnosti v mudroslovné literatuře, které toto tvrzení *via facti* popírá. O spravedlnosti v bibli a v židovském a křesťanském chápání by se dala napsat celá práce - ale v tom, co autor píše, chybí to základní, že biblická spravedlnost vychází především z toho, že Bůh je spravedlivý a lidská spravedlnost je odleskem Boží spravedlnosti či podílem na ní skrze respekt vůči zjevené Boží vůli.

Spravedlnost lze v jistém smyslu chápat jako synonymum pro svatost. Také mi chybí odkaz na to, že právě spravedlnost je velmi důležitým tématem Matoušova evangelia.

Autor mísí odborný komentář se svými náboženskými postoji (což se mimo jiné projevuje i řečnickými otázkami), což je na úkor kvality práce - za takovéto výroky považuji např. tvrzení o čistotě (s. 30), o věrnosti v manželství (s. 30), že Ježíš zemřel, aby byl Bůh oslaven (s. 25), že Zákon apeluje na strach a naději, Ježíš však na lásku (s. 13), a tvrzení, "že pro Ježíše je nepřítomnost židovského postoje nápadná", už vůbec nerozumím. Celý závěr je pak nesen v duchu osobního vyznání víry, což je sice pěkné, ale pro nezaujatého čtenáře zcela neprůkazné, pokud jde o interpretovaný text sám.

Práci doporučuji i přes své výhrady k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Co je tedy ona "větší spravedlnost"?

Není hlavní odlišností Ježíšova postoje k výkladu Zákona, že se sám staví nad Zákon? Co to znamená?

Existují k těmto antitezím z Mt nějaké paralelní výroky nebo jde o Matoušovu speciální látku?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 14. 1. 2013

Podpis: